

הרב משה ליב הכהן הלבפשט

פרשת ויקהל - פקודי

מה אהבתי תורתך

"ויקהל משה את כל עדת בני ישראל ויאמר אליהם זה הדבר אשר

צוה ה' לעשות אותם" (שמות לה, א).

"אלה פקודי המשכן משכן העדת אשר פקד על פי משה עבדת הלויים

ביד איתמר בן אהרן הכהן" (שמות לח, כא).

פרשיות אלו ויקהל ופקודי חוזרות על מלאכת בניית המשכן וכליו, ועשיית בגדי הקודש, בגדי אהרן ובניו, ניתן למצוא שינויים קלים מהם ניתן ללמוד ולחדש פרטים חשובים (ראה אברבנאל על פרשיות ויקהל ופקודי), אבל התוכן עצמו רובו ככולו כבר נאמר בפרשיות תרומה ותצוה, והשאלה היא, מדוע ראתה התורה לנכון לחזור שוב ושוב על הדברים תוך חזרה על המידות של כל דבר, ועל כל פרט ופרט?

אמר משה: ריבוני, משבעים אומות אין את מצווני על אחת מהם, אלא על ישראל: כי תשא את ראש בני ישראל, ואל בני ישראל תאמר, ואל בני ישראל תדבר, צו את בני ישראל, דבר אל בני ישראל, ואתה תצוה את בני ישראל. כל מה שאתה מצוויני, על בני ישראל. אמר ליה: לפי שהם חביבין עלי מכל האומות, והם סגולתי ובהם חשקתי ובהם בחרתי, שנאמר: "ובך בחר ה' אלהיך להיות לו לעם סגולה" (דברים יד, ב). בא וראה כמה חיבבן, שנקראו חמשה פעמים בפסוק אחד: "ואתנה את הלויים נתנים לאהרן ולבניו מתוך בני ישראל לעבד את עבדת בני ישראל באהל מועד ולכפר על בני ישראל ולא יהיה בבני ישראל נגף בגשת בני ישראל אל הקדש" (במדבר ח, יט). אמר רבי שמעון בר יוחאי: משל למלך שמסר בנו לפדגוגו, והיה מבקשו אצלו בכל שעה ואומר לו: אכל ברי, שתה ברי, אזל ברי לבי ספרא, הדר ברי מבי ספרא, [בני אכל? בני שתה? בני הלך לבית הספר? בני חזר מבית הספר?]. כך הקדוש ברוך

הוא מתאווה להזכיר את ישראל בכל שעה (מדרש תנחומא שמות ל, ח).

ממדרש זה נמצאנו למדים יסוד חשוב מאוד, שכאשר אוהבים מישהו או כאשר אוהבים משהו הרי שאנו מרבים להזכירו ולשוחח אודותיו, הקב"ה מחבב את בני ישראל ולכן מזכיר אותם חמש פעמים בפסוק אחד. רבנו בחיי (שמות לה, א) מפרט ומציין שהתורה חוזרת על מעשה המשכן וכל כליו חמש פעמים בדומה לפסוק בספר במדבר שמזכיר את בני ישראל חמש פעמים, כדי להדגיש את מעלת המשכן והחיבה אליו.

חשבת להוסיף כאן עוד נקודה, והיא, שסיבת חביבות המשכן בעיני הקב"ה, גם היא נובעת מרוב אהבתו את בניו, מרוב אהבתו את בני ישראל, כי המשכן הוא המקום בו עם ישראל יכול להתקרב להקב"ה בדרגה הגבוהה ביותר עלי אדמות, כמו שנאמר "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" (שמות כה, ח).

הסבר זה נמצא גם בדברי הרמב"ן בפרשתנו (שמות לו, ח): ועל הכלל כל זה דרך חיבה ודרך מעלה, לומר כי חפץ השם במלאכה ומזכיר אותה בתורתו פעמים רבות להרבות שכר לעוסקים בה, כענין מה שאמרו במדרש, יפה שיחת עבדי אבות לפני הקב"ה מתורתם של בנים שהרי פרשתו של אליעזר שנים ושלושה דפין היא.

היזהר בני מאוד מלשון הרע, כי בזה אתה מבייש עצמך, כי כל הפוסל - פסול, ואינו מדבר בשבחו של אדם, ודרכו לפסול בני-אדם במומו (קדושין ע, א), כי המום שיש בו הוא מונח כל היום בלבו כיון שהוא מוציאו [בפיו], כי כל אדם נבחן וניכר במעשיו. כיצד? אם תראה אדם שהוא רגיל לשבח נשים ולדבר מהן תמיד - דע לך שהוא אוהב נשים; ואם הוא משבח מאכלים טובים ויין, ובזה רגיל - דע לך שהוא זולל וסובא; וכן בכל דבר. וראיה מהפסוק: "מה אהבתי תורתך, כל היום היא שיחתי" (תהלים קיט, צז) - בשביל שאני אוהב את התורה, לעולם אני מדבר בה, כי כל דבר שאדם אוהב בלבו הוא מדבר בו תמיד (אורחות צדיקים שער כה - לשון הרע, מובא בספרו של אאמו"ר שליט"א האוצר האמיתי עמ' קלב).

אחד הנסיונות בהם נתקלים לומדים רבים הוא הרצון ללמוד דברים חדשים וחוסר חשק לחזור על הנלמד. הפתרון לזה הוא להשקיע בלב פנימה, להגיע לאהבת ה' ואהבת תורה אמיתית, וכאשר אדם יאהב את התורה, הוא יחזור על לימודו בשמחה, כי כל דבר שאדם אוהב בלבו הוא מדבר בו תמיד, כדברי דוד המלך נעים זמירות ישראל, "מה אהבתי תורתך כל היום היא שיחתי" (תהלים קיט, צז).